

Список використаних джерел:

1. Когутич І.І. Криміналістика : курс лекцій. – К., 2008. – Сайт українських підручників. – www.pidruchniki.ws
2. Колесник В.А. Деякі проблемні питання пред'явлення особи чи речей для впізнання за чинним КПК України. // Вісник Академії адвокатури України. – 2013. - № 1. - Сайт бібліотеки Вернадського. - <http://irbis-nbuv.gov.ua>
3. Коршиков М.В. Сучасні проблеми пред'явлення для впізнання та класифікація його видів. // Вчені записки Таврійського національного університету. – 2013. - № 1. – с. 394-400. - Сайт бібліотеки Вернадського. - <http://archive.nbuv.gov.ua>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: зміни на 20.02.2016 р. // Сайт ВРУ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. Салтєвський М.В. Криміналістика: підручник. – К., 2005. – Сайт українських підручників. – www.pidruchniki.ws
6. Чаплинський К.О. Особливості тактики пред'явлення для впізнання. // Проблеми правоохоронної діяльності. – 2014. - № 1. – Бібліотека Вернадського. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/>

Бахчев Костянтин Вікторович
ад'юнкт кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО НЕПОВНОЛІТНІМИ

Говорячи про визначення судової експертизи, одразу слід зазначити, що воно надане в ст.1 ЗУ «Про судову експертизу» як «...дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів досудового розслідування чи суду» [1].

М. А. Очеретяний в своєму дослідженні встановив, що під час розслідування хуліганства, вчиненого групою осіб, у разі наявності тілесних ушкоджень у його учасників обов'язково призначалася судово-медична експертиза живих осіб – 100 % випадків. Також найбільш характерним для даної категорії справ є проведення: а) судово-психіатричних експертиз підозрюваних – 51 %; б) судово-біологічних експертиз речових доказів – 42 %; в) криміналістичних досліджень холодної зброї – 17%; г) дактилоскопічних – 13 %; д) балістичних – 8 % [2, с. 322].

Аналіз матеріалів кримінальних проваджень дозволив сформулювати перелік судових експертиз, що можуть призначатися при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми, зокрема:

а) встановлення ідентифікуючих ознак неповнолітнього хулігана, транспортних засобів та слідів злочину;

б) діагностика різних аспектів кримінального правопорушення.

Серед перших було виокремлено криміналістичні – 12 % та судово-

біологічні – 61 % експертизи. Найбільш розповсюдженими у другій групі є судово-медична (73 %), судово-психіатрична (54 %), а також балістична (12 %) експертиза та експертиза холодної зброї (18 %).

Дослідженням матеріалів кримінальних проваджень встановлено, що вони призначалися з моменту внесення відомостей до ЄРДР протягом: 1 доби – 3 %, 5 діб – 35 %, 15 діб – 34 %, місяця – 16 %, понад місяць – 12 %.

До підготовчого етапу призначення експертизи при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми, ми відносимо наступні дії. По-перше, прийняття слідчим рішення про проведення експертизи. Залежно від слідчої ситуації слідчий призначає експертизу, якщо для вирішення питань по справі необхідні наукові, технічні або інші спеціальні знання, або коли призначення експертизи є обов'язковим. Таке рішення слідчий може прийняти вже під час проведення початкових слідчих дій, і, насамперед, у ході огляду місця події. Виявляючи й вилучаючи різні сліди, слідчий висуває версії щодо розслідуваної події, визначає можливості та перспективи їх експертного дослідження. При цьому важлива роль надається спеціалісту.

При розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми, судово-балістична експертиза призначається для вирішення ряду питань. Одним з них є вирішення проблеми того, чи не стріляна куля, витягнута з тіла потерпілого, або що виявлена на місці події гільза зі зброї, наявної у розпорядженні органів досудового розслідування з місця події, тобто з'ясування того, чи саме воно було знаряддям злочину. Відповідь на це питання дає змогу встановити зв'язок зброї з подією злочину, що розслідується. За цих же умов зв'язок особи, що володіла зброєю, з вчиненим злочином залишається передбачуваною. Разом із тим висновок експерта, що успішно здійснив ідентифікацію зброї, є доказом не передбачуваного, а дійсного існування такого зв'язку. І свідчить про необхідність пошуку фактів, що пов'язують вогнепальну зброю з суб'єктом злочину [3, с. 155].

В досліджуваній категорії проваджень найчастіше на експертизу слід ставити наступні питання, які визначаються різними науковцями:

- чи являється конкретний об'єкт вогнепальною зброєю;
- чи справна та придатна для стрільби зброя;
- який спосіб виготовлення даної зброї чи окремих її частин;
- чи можливо здійснити постріл з конкретної зброї представленими патронами;
- чи являється представлений предмет бойовим припасом до вогнепальної зброї;
- чи придатні надані боєприпаси для стрільби (в тому числі з конкретної зброї);
- чи вистріляна куля (гільза) з конкретної зброї, яка перевіряється;
- чи є пошкодження на конкретному предметі вогнепальними;
- де знаходиться місце з якого зроблений постріл та який напрямок

проведеного пострілу. [4, с. 127]

Констатуючи вищезазначене, відмітимо, що при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми, в обов'язковому порядку застосовуються спеціальні знання різними суб'єктами. Вказано, що дотримання зазначених умов, а також призначення певної експертизи у відповідній ситуації можуть ефективно сприяти вирішенню завдань досудового розслідування. Сформульовано перелік судових експертиз, що можуть призначатися при розслідуванні даного злочину. Охарактеризовано форми використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми. Найбільш розповсюдженим при розслідуванні досліджуваної категорії кримінальних правопорушень є призначення експертиз. Серед них характерними є: судово-медична, судово-психіатрична, балістична експертизи.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
2. Очеретяний М. А. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганства, вчиненого групою осіб / М. А. Очеретяний // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : Збірник наукових праць. – 2015. – № 4.
3. Семаков Г. С. Криміналістика. Курс лекцій. – МАУП, 2001. – 206 с.
4. Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Кузьмічев Я.В. та ін. Криміналістика : питання і відповіді. : навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2011. 280 с.

Герасимчук Сергій Сергійович
здобувач Відкритого міжнародного
університету розвитку
людини «Україна»

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ
ХУЛІГАНСТВА, ПОВ'ЯЗАНОВОГО З ОПОРОМ ПРЕДСТАВНИКОВІ
ВЛАДИ АБО ПРЕДСТАВНИКОВІ ГРОМАДСЬКОСТІ, ЯКИЙ
ВИКОНУЄ ОБОВ'ЯЗКИ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ**

Виявлення факту вчинення будь-якого суспільно-небезпечного діяння зобов'язує правоохоронні органи провести ряд заходів щодо дослідження окремих його обставин для вирішення питання внесення відомостей в ЄРДР. Проведення по фактам хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або представникові громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку, теж повинно відповідати зазначеним вимогам. В той же час, на початковому етапі важлива роль відводиться для проведення слідчих (розшукових) дій. Це пояснюється тим, що під час їх проведення збирається орієнтуюча інформація для висунення версій, розшуку злочинців, визначення напрямків подальшого розслідування. Тому не дарма в окремих методиках розслідування злочинів розглядаються особливості проведення слідчих